

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine
professoris**

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo quartus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

sis imēor maloz. Sic monebat mardo/
che Hester. Deo esto diez būilitatis
tue quo nutrita sis in manu mea. vt hēt
Hester. xv. Tertia mēoria dī ce respectu
primi. Debem⁹ emē mēores lamētāde
ibecilitatis quo s. mlti coruēt vt nos
caueam⁹. Demēto ēt quo coruēt: adā:
moyses: et aarō: dauid: salomō: et petr⁹ p̄n
ceps aploz: ne de bonitate tua p̄sumas.
Job. xii. Demēto belli et ne adiicias q̄c⁹
q̄ loq. i. p̄ba iactacie. Nūc⁹ secura ē nauis
q̄dū in flutus existit. Nūc⁹ ē secur⁹ p̄n
ceps exercit⁹ q̄dū bellū ex aduerso p̄st⁹
fit. Un⁹ Hiero. ait. Ne in p̄terita castica
te p̄fidas; qr nec dauid sanctior es: nec
salomōe lāpiētior: nec sansōne fortior: nec
petro feruentior. Demēto semp q̄ para⁹
dili colonum mulier de sua p̄tate ecerit.
Itē respectu primi mēores ē debemus
releuande necessitat⁹: vt iuxta posse subse
niam⁹: et h̄ tā respectu iuentū q̄ mortuo
tū in purgatorio detētoz. Heb. xiiij. De
mētote vinctoz tāc⁹ simul vincti. Et. y.
Regū. j. Lōsidera israel. p̄ his q̄ mortui
sunt. Itē mēores ē debem⁹ in primis se
ctade exēplaritaz: vt imitemur. j. Dach
chab. iii. Demētote ope⁹ patr⁹ vīoz. s.
scōz q̄ fecerūt in gnatiōib⁹ suis et accipie
tis gloriā magnā. Exēpla sanctoz ha
bemus q̄ plurima q̄ tā deuote deo serui
erūt tāta austētate carnis delicias rep̄
serūt: tot aduersa tolerauerūt: vt saluat
rent animas suas. j. Dach. iii. Deoires
estote quo salui facti sit patres vestri.

Tertius articul⁹. Aud. zc. Maximū
q̄ vb iminet p̄culū si obliuioni de
derit. Rotare q̄d iura dicūt. Ubi mai⁹
p̄culū p̄tū cauti⁹ et diligēti⁹ agēdū est. vij.
q.ij. c. vlf. Et i auētēlea ap̄ eloqntū mu
lō fide istrumētoz. Audite. Si q̄s ve
st⁹ accepit a rege pecunias mltas et cer
ta p̄cepta exponēti pecunias ea vtēdi sub
pena capitis. Ignorat at q̄n rōem redde
re p̄ellef. Nōne freqnē mēor eēt qd acce
perit: qd exposuerit et quo: p̄t p̄culū
mort⁹ euitādū. Applica qm̄ mlti magis
solliciti ēēt dēm⁹ p̄ entādo p̄celo mortis
etne qd incōparabilis mai⁹ est. Jō freqnē
mēorari debem⁹ qd a dō accepim⁹: q̄ sint
p̄cepta ei⁹: qd p̄missim⁹: et qd fecim⁹. zc.
Sēn. Qui nihil d̄ p̄terito cogitat vitā a⁹
(missit.

Sermo quartus.

Estote p̄ll.

zc. Videte quo caute ambu
let⁹ nō q̄i insipientes: s̄z vt sa⁹
piētes. Eph. x. Inducit et bortaf aposto⁹
lus ad tria. (dete.

Chrio ad prudētie p̄sideratōz. cū dī. Vi
Scōdō ad p̄sideratōis modificationez.
cū dicit. quo caute ambulet⁹.

Certio ad modificationis specificatōes
cū dī dōn quasi insipientes zc.

De p̄io. Marci. xij. Vide te neq̄s vos
sedicat. De scōdō Col. i. Ambulet⁹ dignes
do q̄ oia placētes in oī oge bono fructif⁹
cates. De tertio. Eph. v. Nolite fieri im⁹
prudētes s̄z intelligētes q̄ sit volūtas dei.

Prim⁹ ar. An p̄t⁹ moral possit ēt sine
prudētia: Q, sic: qr virtus moral⁹ et
prudētia sūt nature absolute realiter dī
stincte q̄ etiā diversa h̄nt subiecta. **L**ay
tra. fm Greg. virtutes sūt p̄nece. **R**nd.
Lbo. j. y. q. nō. Nō em ē p̄t⁹ n̄i h̄o re
cte accipiat ea q̄ sūt ad finē qd nō p̄t eē ni
si p̄ rōne recte p̄siliātē iudicatē et p̄cipiētē
D p̄tinet ad prudētiā. Hec tho. **P**ro
fūd. Nō ē prudētia n̄i caueat vicia. Laue
re at vicia ad p̄tētē p̄tēt. Horaci⁹ i eplis
Uirt⁹ viciū fugeret sapia p̄ma stulticia
caruisse. Et pha. v. Ethic. dī q̄ nō p̄t eē
he⁹ sine prudētia. Lū ḡ q̄rit. Un⁹ p̄t⁹ zc.
Dic r̄n. v̄s. Et q̄ seq̄t neminē posse fieri
virtuosuz n̄i malū fugiēdo et bonū p̄se⁹
qndo qd p̄tinet ad prudētā q̄ntū ad actū
p̄cipiēndi. O igis q̄ pauci sūt prudentes.
Lerte bñ dī Ecēs. j. Stultoz infinitus
est nūerus. Auditō o p̄tōres miseri forn
catores auari zc. Si vult⁹ ēēt dī nūero pr
dētū fugite p̄tā. Juxta illud Ecēi. xxj.
Quasi a facie colubri fuge p̄tā. zc. Nota
te. Prop̄ duo p̄suerūt prudētes hoies
terrā aliquā relinqre qn̄. s̄t ibi in misē
ris et p̄culis mult⁹ et de terra ad quā va
dūt mltā bona sperāt. Spūalt̄ multe sūt
misier p̄cila guissima i regiōe p̄tī. puer,
xij. Diferos pplos facit p̄tī. In regi
one at grē q̄ē via ad gliaz s̄t oia bona: id
cū maḡ dīdīo dī hō exire a p̄tō. Si. gu.
Exo. xiiij. Filii isrl multū desiderabāt exi
re de egypto vbi affligebāt et ire ad terrā
de qua tot bona dicebāt. Expone et ap⁹

Dñica infra octa. ascen.

plica ad ppositū. Ber. in qdaz ser. Festine dicitur⁹ est aliq[ue]: Intelligim⁹ qd alij faciuntur sic facim⁹. Audite qd iura dicunt No[n] Eccl⁹ arti. In pced r̄c. (dine. qd fiat sed qd fieri debeat intuēdū est. xv. Hic de scđa pte q est p̄sentiū intelligit qd facit; de q Tulli⁹. Intelligētia est quā anim⁹ p̄spicit ea q̄ sunt. Viri prudēs et in telligēs ex aptis obscura existimat: ex paruis magna: ex p̄mis remota: ex p̄b̄to ta. Precipue aut ad prudētē pertinet h̄etri plice respectū p̄ntū intelligentiā. Prima est intelligētia brevissime duratōis. Scđa est intelligētia p̄prie p̄dictiōis et op̄ationis.

Tertia ē intelligētia diuine p̄tēplatiōis. Pria igit̄ r̄c. ad quā horatā dñs Dar. xij. Glidete vigilate et orate. Nescit⁹ em qn̄ tēpus sit. Scđa est intelligētia p̄prie p̄dictiōis et op̄ationis Dar. xij. Glidete volimet ipsos: aie vīz dignitatē: coq̄is vīlitatē: officiū q̄litatē. Prop̄fea h̄ortaf p̄. di. Et nē reges intelligite erudim⁹ q̄ iudicat⁹ terrā. Meruite dño in timore. Sed heu sicut se p̄s. Hō cū in honore esset nō intelle. cōg. est iūmē. r̄c. Est itaq̄ prudētis cuiuslibet intelligere seu p̄siderare act⁹ suos, et sic iūtelligēdo ordinare. Et sicut d̄ Ber. li. iij de p̄sideratiōc. Triplex p̄sideratio d̄ p̄uenire oēm actiōz nr̄az: vīz An liceat: an deceat: an expediāt. Maxie at est nēcaria intelligētia vbi p̄tutib⁹ sūt sūta vīcia. Q̄dīes sub p̄tētu iusticie crudelitas agit: et sub ira p̄ zelū furoz ani palliat: et pelle sub omnia latitat mens sepe lupina. Nunq̄ n̄ sub albissima niue occīta imunda latrina. Gl̄i Tulli⁹ d̄t: Nullusūt occultiores insidie q̄ sub sūltitudine latēt officij, et Gre. in mora. Plerūq̄ vīcia colore p̄tutū ticta sunt neq̄ora q̄nto vīcia esse nesciūt: q̄r bo stis nr̄i malicia tāta se arte palliat ut plei rūq̄ an decepte mētis octōs culpas ei vir tutes singat ut inde expectet q̄s p̄mīa: vñ eterna dign⁹ est iuuenire tornēta. Tertia est intelligētia diuine p̄tēplatiōis: q̄ vīc oīa vider et palā intuef. p̄s. Intelligite inspi entes in p̄ploz stulti aliquā sapite q̄ plā. au. nō au. aut q̄ finxit ocu: nō p̄siderat: q̄ cor. gen. nō ar. q̄ docet hoīem sciām dñs scit cogitatiōes hoīim. Exem de Thaide meh retrice. Glidete fer. ii. post. iiiij. dñicam. xl.

Quarta arti. Audistis r̄c. Sepe igit̄ p̄siderate qd estis et qd faciūt. Forte

dicitur⁹ est aliq[ue]: Intelligim⁹ qd alij faciuntur sic facim⁹. Audite qd iura dicunt No[n] Eccl⁹ arti. In pced r̄c. (dine. qd fiat sed qd fieri debeat intuēdū est. xv. Hic de scđa pte q est p̄sentiū intelligit qd facit; de q Tulli⁹. Intelligētia est quā anim⁹ p̄spicit ea q̄ sunt. Viri prudēs et in telligēs ex aptis obscura existimat: ex paruis magna: ex p̄mis remota: ex p̄b̄to ta. Precipue aut ad prudētē pertinet h̄etri plice respectū p̄ntū intelligentiā. Prima est intelligētia brevissime duratōis. Scđa est intelligētia p̄prie p̄dictiōis et op̄ationis.

Tertia ē intelligētia diuine p̄tēplatiōis

Pria igit̄ r̄c. ad quā horatā dñs Dar. xij.

Glidete vigilate et orate. Nescit⁹ em qn̄ tē-

pus sit. Scđa est intelligētia p̄prie p̄dictiōis et op̄ationis Dar. xij. Glidete volimet

ipsos: aie vīz dignitatē: coq̄is vīlitatē: officiū q̄litatē. Prop̄fea h̄ortaf p̄. di. Et nē

reges intelligite erudim⁹ q̄ iudicat⁹ terrā.

Meruite dño in timore. Sed heu sicut se

p̄s. Hō cū in honore esset nō intelle. cōg.

est iūmē. r̄c. Est itaq̄ prudētis cuiuslibet

intelligere seu p̄siderare act⁹ suos, et sic iūtelligēdo ordinare. Et sicut d̄ Ber. li. iij

de p̄sideratiōc. Triplex p̄sideratio d̄ p̄

uenire oēm actiōz nr̄az: vīz An liceat: an

deceat: an expediāt. Maxie at est nēcaria

intelligētia vbi p̄tutib⁹ sūt sūta vīcia. Q̄

dīes sub p̄tētu iusticie crudelitas agit: et

sub ira p̄ zelū furoz ani palliat: et pelle sub

omnia latitat mens sepe lupina. Nunq̄ n̄

sub albissima niue occīta imunda latrina.

Gl̄i Tulli⁹ d̄t: Nullusūt occultiores insi

die q̄ sub sūltitudine latēt officij, et Gre.

in mora. Plerūq̄ vīcia colore p̄tutū ticta

sunt neq̄ora q̄nto vīcia esse nesciūt: q̄r bo

stis nr̄i malicia tāta se arte palliat ut plei

rūq̄ an decepte mētis octōs culpas ei vir

tutes singat ut inde expectet q̄s p̄mīa: vñ

eterna dign⁹ est iuuenire tornēta. Tertia

est intelligētia diuine p̄tēplatiōis: q̄ vīc oīa

vider et palā intuef. p̄s. Intelligite inspi

entes in p̄ploz stulti aliquā sapite q̄ plā. au.

nō au. aut q̄ finxit ocu: nō p̄siderat: q̄ cor.

gen. nō ar. q̄ docet hoīem sciām dñs scit co

gitatiōes hoīim. Exem de Thaide meh

retrice. Glidete fer. ii. post. iiiij. dñicam. xl.

Quarta arti. Audistis r̄c. Sepe igit̄

p̄siderate qd estis et qd faciūt. Forte

Sermo quintus.

Btote viii.

r̄c. Bens absq̄ p̄silio et sine

prudētia vīna saperet et iū

telligeret ac nouissima p̄sideret. Deusto.

xix. Notate verba. Aliq̄ p̄pria prudētia

dirigunt: alij prudētia nō h̄ntes sufficien-

ter p̄silio prudētioz regunt. Qui vo nec

prudētā h̄nt: nec p̄silio q̄rūt/moneglio

gūt: quo saluabunt. Jo d̄t. p̄pha: Gēs abs

q̄ p̄silio r̄c. Ubi h̄ortaf p̄mo ad supnoz

sapientiā: cū d̄t. Vīna saperet. Sed ad

inserioz intelligentiā: cū d̄t. Et intelligē-

ret. i. int̄ legeret interne conscientia secreta.

Tertio ad nouissimoz prudētia: cū d̄t.

Ac nouissima p̄sideret. De p̄mo Lohi.

Que sursum sunt sapient. De sedo p̄s. In

telligite hec q̄ obliuiscini dēu. De tertio

Ecc. xxvij. Demēto nouissimoz et no

li obliuisci. Estore r̄c.

P̄ Rum⁹ ar. An prudētia possit esse sūt

memorali p̄tute: Q̄z sic. Prudētia et vī-

tes morales generant ex actib⁹ sed actus

rōnis q̄ generat prudētia p̄or est actu ap̄

petitus q̄ generat virtus moral. ḡ r̄c. Lō

tra. Virtutes sunt p̄ne p̄m Greg. R̄b

det. L̄ bo. i. par. q̄. lvij. q̄ nō. quia prudē-

tia est recta rō rez agibiliū nō solū in vīlō

uersali: sed in p̄ticularib⁹ in quib⁹ sunt a-

ctiōes. Ad hoc aut q̄ h̄o recte se habeat

circa p̄ticularia p̄ncipia agibiliū q̄ sunt si-

nes oport̄ q̄ p̄ficiat q̄ aliq̄ h̄o. f̄z q̄

fiat qdāmodo homi p̄naturale recte u-

dicare de fine; et hoc sit q̄ virtusē morale.